

R A P O R T

‘TOUR DE ŚWIĘTOEUKRZYSKIE’

UEA Z

Unia Europejska od A do Z

GEN NEXT

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rozprawy
o Europie

MŁODZIEŻOWY SEJMIK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie do raportu
 2. Tour de Świętokrzyskie
 3. Poziom wiedzy o UE
 4. Przynależność
 5. Wartości UE
 6. Działalność
 7. Zadowolenie z życia w regionie
 8. Obszary zagrożone
 9. Podsumowanie
-

1. Wprowadzenie do raportu

Niniejszy raport powstał w ramach projektu „**Unia Europejska od A do Z – nowe pokolenie**”, realizowanego przez Stowarzyszenie Rozprawy o Europie (lider projektu) we współpracy z Młodzieżowym Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego (partner projektu), a finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+.

Celem projektu jest aktywizacja młodego pokolenia – poprzez działania lokalne, wizyty studyjne oraz kampanie społeczne – a także wsparcie młodzieży zmagającej się z różnorodnymi trudnościami. Inicjatywa ma również inspirować młodych ludzi do większego zaangażowania społecznego i obywatelskiego, szczególnie w kontekście ograniczeń wynikających z pandemii, która znacząco wpłynęła na poziom ich aktywności.

W ostatnich miesiącach skupiliśmy się przede wszystkim na dwóch kluczowych działaniach projektowych. Pierwszym z nich była inicjatywa „Tour de Świętokrzyskie”, w ramach której odwiedziliśmy 13 miejsc we wszystkich powiatach województwa świętokrzyskiego. Spotkania te pozwoliły nam wsluchać się w głos młodzieży z różnych środowisk: z obszarów wiejskich na południu, przemysłowych na północy oraz terenów o nasilonej migracji na zachodzie i wschodzie regionu. W wydarzeniach uczestniczyli również lokalni decydenci oraz eksperci zajmujący się tematyką Unii Europejskiej, dezinformacji i ekologii, co stworzyło przestrzeń do otwartego dialogu i wymiany doświadczeń.

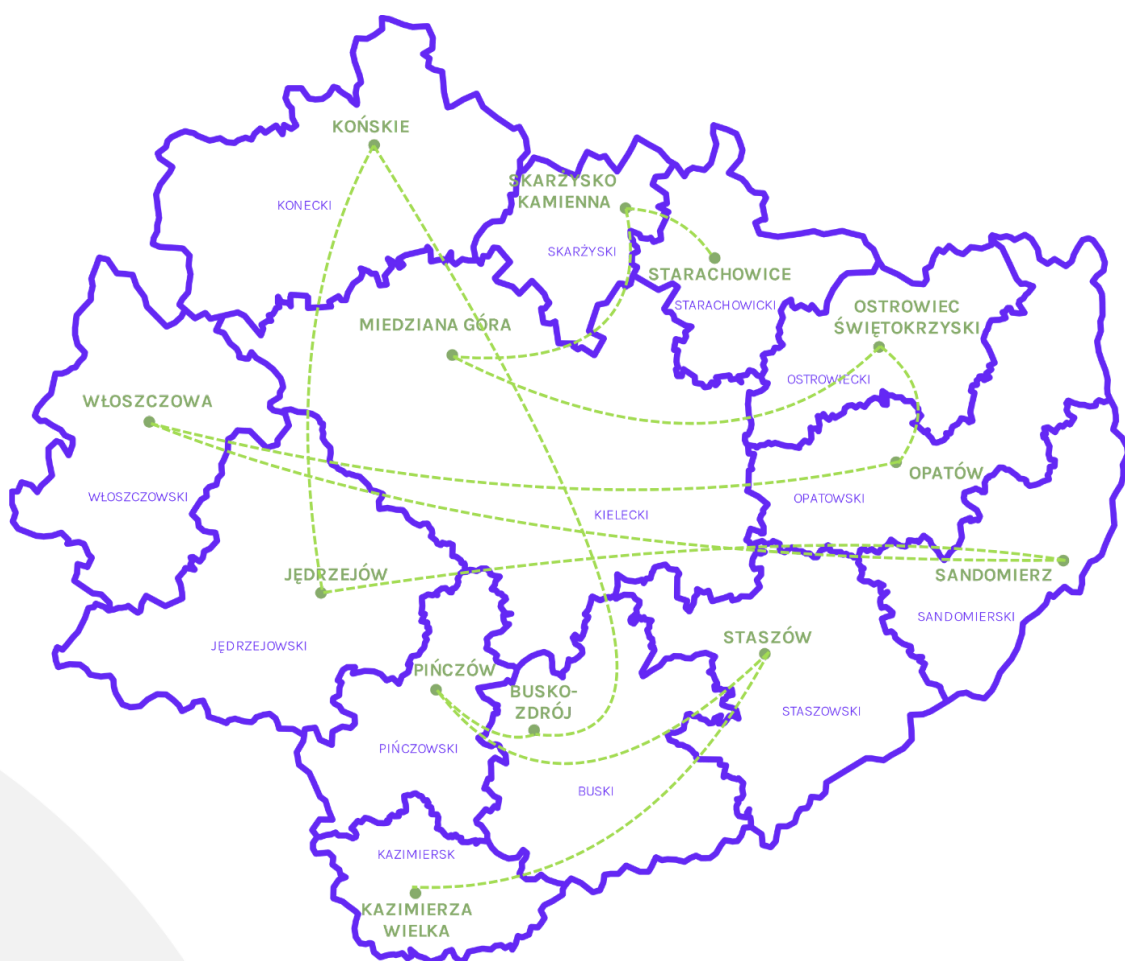
Drugim ważnym działaniem była szeroko zakrojona ankietyzacja diagnozująca sytuację młodych ludzi w regionie – ich potrzeby, wyzwania oraz oczekiwania. Pytaliśmy m.in. o jakość życia, możliwości rozwoju, transport, infrastrukturę, dostęp do kultury i rozrywki oraz inne aspekty codziennego funkcjonowania.

Na podstawie zarówno wyników przeprowadzonych ankiet, jak i wniosków ze spotkań, powstał niniejszy raport. Prezentuje on aktualny obraz sytuacji młodzieży w województwie świętokrzyskim oraz zawiera rekomendacje sformułowane bezpośrednio przez młodych ludzi – tych, którzy najlepiej znają swoje potrzeby i aspiracje.

2. Tour de Świętokrzyskie

Spotkania „Tour de Świętokrzyskie – Unia Europejska od A do Z” były innowacyjną inicjatywą edukacyjną realizowaną na terenie wszystkich 13 powiatów województwa świętokrzyskiego. W ramach przedsięwzięcia zorganizowano spotkania z młodzieżą, które miały na celu przybliżenie funkcjonowania Unii Europejskiej, jej instytucji, wartości oraz korzyści płynących z członkostwa Polski w UE. W wydarzeniu wzięło udział ok. 493 młodych osób oraz 27 decydentów i ekspertów, którzy dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem. Zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania ponieważ w spotkaniach łącznie uczestniczyło prawie dwa razy więcej osób niż zakładał projekt. Wolontariusze projektu przejechali 2673 kilometry – autobusami, pociągami i samochodami (w formule carsharingu), docierając nawet do mniejszych miejscowości regionu, aby zapewnić równy dostęp do tej formy edukacji.

Spotkania z młodzieżą w ramach „Tour de Świętokrzyskie – Unia Europejska od A do Z” koncentrowały się na przybliżeniu roli Unii Europejskiej w codziennym życiu młodych obywateli, a także na budowaniu ich świadomości obywatelskiej i europejskiej. Głównym celem było nie tylko przekazywanie wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim angażowanie młodzieży w dialog, inspirowanie do samodzielnego myślenia o przyszłości Europy i ich roli w tej wspólnocie.

1. Powiat Starachowicki

Data: 29 listopada 2024 r.

Gdzie: Centrum Kreatywności „Pałacyk”, Starachowice

Eksperci i decydenci:

- Dominika Chmielewska - ekspertka ds. UE, koordynatorka projektów (Stowarzyszenie Rozprawy o Europie)
- Marek Materek - Prezydent Miasta Starachowice
- Małgorzata Galas – Bąba – Wicestarosta Powiatu Starachowickiego

Liczba uczestników: 29

Głównym tematem spotkania był Europejski Zielony Ład, który został omówiony w formie symulacji prac komisji parlamentarnych. Młodzież wcieliła się w rolę europosłów i wspólnie pracowała nad założeniami Green Deal. Ważną częścią warsztatów była również rozmowa na temat dezinformacji, przeprowadzona metodą „World Café” – uczestnicy wspólnie zastanawiali się, jak rozpoznawać i przeciwdziałać dezinformacji w codziennym życiu.

2. Powiat Skarżyski

Data: 17 grudnia 2024 r.

Gdzie: Zespół Szkół Transportowo – Mechatronicznych w Skarżysku Kamiennej

Eksperci i decydenci:

- Piotr Styczeń – ekspert w sieci ELARD (European LEADER Association for Rural Development) oraz wolontariusz Stowarzyszenia Rozprawy o Europie
- Andrzej Bętkowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego,
- Jan Maćkowiak - Radny Sejmiku Województwa,

Liczba uczestników: 37

Spotkanie w powiecie skarżyskim poświęcone było rozmowie o roli Unii Europejskiej w codziennym życiu młodych ludzi. Uczestnicy wysłuchali panelu z lokalnymi decydentami na temat funduszy unijnych oraz zmian, jakie przyniosła integracja europejska. Młodzież zapoznała się z programami UE wspierającymi edukację, mobilność i rozwój społeczny. W części warsztatowej dyskutowano o dezinformacji, federalizacji Unii oraz wyzwaniach środowiskowych i gospodarczych.

3. Powiat Kielecki

Data: 31 stycznia 2025 r.

Gdzie: Urząd Gminy Miedziana Góra

Eksperti i decydenci:

- Damian Sławski - wójt gminy Miedziana Góra
- Oskar Frydrych - Fundacja Grow Space

Liczba uczestników: 21

Szczególnym tematem który poruszyliśmy podczas warsztatu była dezinformacja oraz sposoby jej zwalczania. Dzięki ćwiczeniom o charakterze teatralnym, uczestnicy mogli poczuć emocje towarzyszące konfliktom społecznym. Druga część spotkania poświęcona była wartościom unijnym i temu jak one rezonują w naszym życiu i przestrzeni publicznej.

4. Powiat Ostrowiecki

Kiedy: 13 lutego 2025

Gdzie: Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Konarskiego

Eksperti i decydenci:

- Sebastian Majewski - Stowarzyszenie OSTROwer
- Armando Malesza - Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

Liczba uczestników: 49

To wyjątkowe spotkanie doskonale połączyło temat dostępności infrastruktury dla osób niepełnosprawnych z dyskusją o potrzebach młodych. W dyskusji wybrzmiała konieczność współpracy na rzecz budowania empatycznego społeczeństwa. Podczas warsztatów pogłębi liśmy temat ekologii, w którą wpisuje się turystyka rowerowa oraz transport miejski.

5. Powiat Opatowski

Data: 20 lutego 2025 r.

Gdzie: Liceum Ogólnokształcące im. Bartosza Głowackiego w Opatowie

Eksperci i decydenci:

- Mikołaj Szczygiel - Radny Miasta Opatowa
- Marcin Wróblewski - Radny Powiatu Opatowskiego

Liczba uczestników: 23

To nie były zwykłe warsztaty, ponieważ dyskusja z ekspertami przedłużała się w nieskończoność, młodzież była bardzo ciekawa jak to jest być radnym będąc w ich wieku, nie zabrakło też wiedzy o UE. Młodzież we współpracy ekspertami opracowała Katalog możliwości Unii Europejskiej, podczas rozmów młodzi wspominali także o możliwościach gospodarczych oraz współpracy międzynarodowej.

6. Powiat Włoszczowski

Kiedy: 25 lutego 2025 r.

Gdzie: Starostwo Powiatowe we Włoszczowie

Eksperci i decydenci:

- Jolanta Tyjas - Radna Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
- Mateusz Piątkiewicz i Paweł Skoczek - Eksperci Fundacji Żółta Owca

Liczba uczestników: 33

Warsztaty pogłębiły wiedzę uczestników na temat Karty Praw Podstawowych, dzięki czemu młodzi ludzie mieli okazję lepiej zrozumieć jej zakres i znaczenie. Kolejnym etapem była symulacja doświadczenia dezinformacji – uczestnicy celowo zostali wprowadzeni w błąd poprzez komunikat zawierający wszystkie typowe cechy dezinformacji. Następnie, wspólnie z wolontariuszami, przeszli przez proces grupowy, w ramach którego analizowali, dlaczego dezinformacja jest skuteczna, jak wpływa na nasze decyzje oraz jak można się jej skutecznie przeciwstawić.

7. Powiat Sandomierski

Kiedy: 27 lutego 2025 r.

Gdzie: I Liceum Ogólnokształcące Collegium Gostomianum w Sandomierzu

Eksperci i decydenci:

- Piotr Styczeń - ekspert w sieci ELARD (European LEADER Association for Rural Development) oraz wolontariusz Stowarzyszenia Rozprawy o Europie
- Zofia Mogielska - opiekun Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

Liczba uczestników: 43

Szczególną uwagę poświęcono programom takim jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, DiscoverEU, a także dostępowi do grantów, praktyk, wolontariatu i projektów młodzieżowych finansowanych z funduszy unijnych. Eksperci wskazywali konkretne przykłady projektów realizowanych w regionie oraz sposoby aplikowania do tych inicjatyw.

8. Powiat Jędrzejowski

Kiedy: 3 marca 2025 r.

Gdzie: Zespół Szkół nr. 1 im. Ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie

Eksperci i decydenci:

- Marcin Piszczek – Burmistrz Jędrzejowa
- Maria Barańska – Wicestarosta Powiatu Jędrzejowskiego
- Tomasz Puchrowicz - Radny Miasta Jędrzejowa
- Paweł Faryna - Starosta Powiatu Jędrzejowskiego
- Michał Bień – ekspert ds. ekologii

Liczba uczestników: 49

Eksperci tłumaczyli, na jakich fundamentach opiera się Unia Europejska: praworządność, demokracja, poszanowanie praw człowieka, wolność, równość, solidarność i godność osoby ludzkiej. Uczestnicy poznawali znaczenie tych wartości w codziennym funkcjonowaniu UE i jej państw członkowskich oraz dowiadywali się, jak UE chroni te wartości poprzez swoją legislację i polityki.

9. Powiat Konecki

Kiedy: 20 marca 2025 r.

Gdzie: II Liceum Ogólnokształcące w Końskich im. Marii Skłodowskiej - Curie

Eksperci i decydenci:

- Julia Sielska i Natalia Kaps - wolontariuszki Fundacji Inspiracji i Rozwoju

Liczba uczestników: 33

Eksperci przybliżali młodzieży działanie kluczowych instytucji UE – Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Trybunału Sprawiedliwości UE i innych. Młodzi ludzie uczyli się, jak tworzone jest prawo europejskie, jak podejmowane są decyzje i jaki jest wpływ tych decyzji na życie obywateli. Szczególny nacisk kładziono na rolę Parlamentu Europejskiego jako instytucji wyłonionej w wyborach powszechnych, co miało na celu promowanie postawy obywatelskiej.

10. Powiat Buski

Data: 3 kwietnia 2025r.

Gdzie: Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Mikołaja Kopernika w Busku Zdroju

Eksperci i decydenci:

- Grzegorz Cepil - Radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
- Jerzy Kolarz - Starosta Buski
- Karol Bidziński - Pedagog ZSTI w Busku

Liczba uczestników: 50

Eksperci uczyli o prawach wynikających z obywatelstwa UE, takich jak swoboda przemieszczania się, podejmowania pracy i nauki w krajach członkowskich, prawo do ochrony konsularnej czy prawo do petycji i skargi do instytucji UE. Pokazywano, jak młodzi ludzie mogą z tych praw korzystać i gdzie szukać wsparcia.

11. Powiat Pińczowski

Kiedy: 15 kwietnia 2025 r.

Gdzie: Zespół Szkół Zawodowych w Pińczowie

Eksperti i decydenci:

- Anita Koniusz - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- Tomasz Hałatkiewicz - Dyrektor Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych

Liczba uczestników: 33

Eksperti tłumaczyli, jak fundusze unijne przyczyniają się do rozwoju regionu świętokrzyskiego – od inwestycji w infrastrukturę, przez projekty edukacyjne, po programy ekologiczne i społeczne. Pokazywano, że działalność UE nie jest odległa i abstrakcyjna, ale ma realne przełożenie na jakość życia mieszkańców województwa.

12. Powiat Staszowski

Data: 28 kwietnia 2025 r.

Gdzie: Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie

Eksperti i decydenci:

- Justyna Świetlik - Zastępca Kierownika Wydziału Organizacyjnego, Urząd Miasta w Staszowie
- Zofia Mogielska – opiekun Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

Ważnym elementem spotkania była także prezentacja programów i inicjatyw unijnych skierowanych do młodzieży, takich jak Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności, DiscoverEU czy programy wsparcia młodych przedsiębiorców. Młodzież miała okazję dowiedzieć się, jak mogą aktywnie uczestniczyć w tych programach oraz jakie mają prawa jako młodzi obywatele UE.

Liczba uczestników: 51

13. Powiat Kazimierski

Data: 29 kwietnia 2025 r.

Gdzie: Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej – Curie w Kazimierzy Wielkiej

Eksperti i decydenci:

- Agata Jackiewicz – Stowarzyszenie Kobiety w Centrum
- Marek Krupa - Sekretarz Powiatu Kazimierskiego

Liczba uczestników: 42

Podczas spotkania prowadziliśmy też dyskusje na temat współczesnych wyzwań UE: kryzysu klimatycznego, migracyjnego, zagrożeń dla demokracji czy starzenia się społeczeństwa. Zachęcano młodzież do refleksji nad tym, jak oni sami mogą wspierać rozwiązania tych problemów i budować przyszłość wspólnoty. Ważnym elementem warsztatów była rozmowa o równości i dyskryminacji.

Podsumowanie spotkań:

Podczas spotkań uczestnicy mogli:

- poznawać wartości i fundamenty Unii Europejskiej, takie jak praworządność, demokracja, poszanowanie praw człowieka i godności ludzkiej,
- dowiedzieć się, jak funkcjonują instytucje UE (m.in. Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada UE) oraz jaki jest ich wpływ na życie obywateli,
- dyskutować o korzyściach i wyzwaniach wynikających z członkostwa Polski w UE, np. dostęp do funduszy unijnych, swoboda podróżowania, edukacji i pracy w krajach UE,
- analizować przyszłość Unii Europejskiej, jej szanse rozwojowe oraz potencjalne zagrożenia (kryzysy migracyjne, klimatyczne, problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa czy zagrożenia dla demokracji).

Spotkania wyróżniały się aktywnymi metodami pracy — zamiast tradycyjnych wykładów organizatorzy stawiali na:

- word cafe,
- warsztaty,
- symulacje obrad,
- dyskusje moderowane,
- pracę w grupach,
- gry edukacyjne.

Dzięki temu młodzi ludzie nie tylko zdobywali wiedzę, ale przede wszystkim uczyli się ją wykorzystywać w praktyce, rozwijając swoje umiejętności komunikacyjne, argumentacyjne i współpracy w zespole. Ważnym aspektem spotkań było także budowanie świadomości roli młodzieży w demokracji lokalnej i europejskiej – uczestnicy byli zachęceni do aktywności w młodzieżowych radach, samorządach uczniowskich oraz do udziału w wyborach europejskich i krajowych.

Eksperci zaproszeni do udziału w projekcie „Tour de Świętokrzyskie – Unia Europejska od A do Z” skupiali się na przekazywaniu wiedzy o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jej wartościach, instytucjach i mechanizmach podejmowania decyzji, a przede wszystkim na pokazaniu, jak działalność UE wpływa na życie młodych ludzi i całych społeczności lokalnych. Ich celem było nie tylko edukowanie, ale również budowanie świadomości europejskiej i zachęcanie młodzieży do aktywnego udziału w życiu demokratycznym.

W spotkaniach dyskusyjnych poświęconych tematyce Unii Europejskiej udział wzięli radni miejscy i powiatowi, burmistrzowie oraz lokalni aktywiści. Ich obecność stanowiła **wartość dodaną** dla całego procesu – dzięki swojej praktycznej wiedzy i doświadczeniu we wdrażaniu polityk unijnych na poziomie lokalnym wnieśli **cenny wkład merytoryczny**. Ich udział pozwolił uczestnikom lepiej zrozumieć, jak decyzje podejmowane na poziomie UE przekładają się na konkretne działania w społecznościach lokalnych, a także wzmocnił przekaz dotyczący roli obywatelskiego zaangażowania i samorządności w kontekście europejskim.

Główne obszary edukacji prowadzonej przez ekspertów:

- Wartości i cele Unii Europejskiej
- Instytucje UE i ich rola
- Prawa obywatela Unii Europejskiej
- Możliwości, jakie daje Unia Europejska młodym ludziom
- Wpływ Unii Europejskiej na rozwój lokalny
- Zagrożenia i wyzwania stojące przed Unią Europejską

Wszystkie omawiane tematy były bezpośrednio związane z działalnością Unii Europejskiej — zarówno na poziomie edukacyjnym, jak i praktycznym. Eksperci starali się pokazać, że UE to nie odległa biurokracja, ale wspólnota, która tworzy ramy prawne i programowe, ułatwia rozwój regionów, daje młodym ludziom szansę na naukę, pracę, rozwój osobisty i społeczny oraz chroni podstawowe prawa obywatelskie. Dzięki temu młodzież mogła lepiej zrozumieć, jak ich codzienne życie łączy się z politykami i decyzjami podejmowanymi na poziomie europejskim.

3. Poziom wiedzy o Unii Europejskiej

W ramach prowadzonych działań konsultacyjnych, zarówno podczas spotkań dyskusyjnych, jak i za pośrednictwem ankiet online i offline, **przeprowadziliśmy badanie opinii wśród młodych mieszkańców województwa świętokrzyskiego**. Celem ankiety było zebranie ich głosu na temat dwóch kluczowych obszarów: **jakości życia w regionie oraz postrzegania kwestii europejskich**.

Dzięki zebranych odpowiedzią mogliśmy lepiej zrozumieć realne potrzeby, oczekiwania i perspektywy młodego pokolenia – zarówno w kontekście lokalnym, jak i unijnym. Wyniki badania posłużą jako podstawa do formułowania rekomendacji oraz planowania dalszych działań wspierających aktywność obywatelską i społeczną młodzieży.

Grupa badawcza liczyła łącznie 596 respondentów z terenu województwa świętokrzyskiego. Zdecydowana większość uczestników badania to młodzież ucząca się w szkołach ponadpodstawowych, stanowiąca ponad 84% próby (505 osób). Mniejsze grupy stanowili uczniowie szkół podstawowych (42 osoby), studenci (39 osób) oraz osoby pracujące (6 osób). Pojedyncze osoby łączyły naukę ze studiami lub pracą, bądź nie były ani uczniami, ani studentami, ani pracownikami (osoby NEET). Pod względem wieku dominowała młodzież w wieku 16–18 lat – aż 330 osób (ponad połowa badanych). Drugą co do wielkości grupą byli respondenci w wieku 13–15 lat (182 osoby). Osoby powyżej 18. roku życia stanowiły mniejszość (81 osób), natomiast osoby poniżej 13. roku życia były marginalną częścią grupy (2 osoby).

Jeśli chodzi o płeć, w badaniu przeważały osoby identyfikujące się jako kobiety (352 osoby). Mężczyźni stanowili 209 osób. Najliczniej reprezentowane były powiaty: kazimierski (94 osoby), jędrzejowski (87 osób), starachowicki (67 osób) i ostrowiecki (60 osób). Mniejsze grupy pochodziły m.in. z powiatu włoszczowskiego, opatowskiego, kieleckiego i miasta Kielce. Najmniej liczni byli przedstawiciele powiatów pińczowskiego (3 osoby) i skarżyskiego (8 osób).

4. Przynależność

Czy młodzież czuje przynależność do Unii Europejskiej?

Z ankiety wynika, że zdecydowana większość młodych mieszkańców województwa świętokrzyskiego czuje się obywatelami Unii Europejskiej. Takiej odpowiedzi udzieliło 444 spośród 596 respondentów, co stanowi około 74% badanych. Kolejna grupa, czyli 99 osób (17%), wybrała odpowiedź „może”, co świadczy o pewnych wątpliwościach lub braku pełnego przekonania co do własnej przynależności do wspólnoty europejskiej. Stosunkowo nieliczna grupa – 53 osoby (9%) – zadeklarowała brak poczucia przynależności do UE. Wynik ten pokazuje, że większość młodzieży identyfikuje się z Unią Europejską, choć istnieje także grupa, którą cechuje dystans lub niepewność.

Z czym młodzieży kojarzy się Unia Europejska?

W odpowiedzi na pytanie o skojarzenia z Unią Europejską młodzież najczęściej wskazywała na neutralne odczucia (274 osoby, 46%). Niewiele mniej, bo 253 osoby (ok. 42%), zadeklarowały pozytywne skojarzenia. Odpowiedzi o negatywnym wydźwięku były zdecydowanie rzadsze i dotyczyły 69 osób (12%). Wynik ten sugeruje, że obraz Unii Europejskiej w oczach młodzieży jest generalnie stabilny, przy czym niemal połowa badanych nie ma wyraźnie ukształtowanej emocjonalnej oceny UE lub postrzega ją w sposób wyważony, jako instytucję obecną w ich życiu, ale niekoniecznie budzącą entuzjazm.

Jak młodzież ocenia członkostwo Polski w Unii Europejskiej?

Młodzież województwa świętokrzyskiego ocenia członkostwo Polski w Unii Europejskiej przede wszystkim jako korzystne. Tak odpowiedziało 385 osób, co stanowi około 65% respondentów. Dla 145 osób (24%) członkostwo jest neutralne, natomiast 66 osób (11%) uznaje je za szkodliwe. Wskazuje to na zdecydowaną przewagę ocen pozytywnych i stosunkowo niewielki odsetek młodych ludzi, którzy dostrzegają w członkostwie wyłącznie negatywne aspekty.

Jak młodzież ocenia wpływ UE na województwo świętokrzyskie?

Ocena wpływu Unii Europejskiej na rozwój regionu jest umiarkowana, choć generalnie pozytywna. Najwięcej młodych ludzi wskazało ocenę 3 w skali 1–5 (215 osób, 36%) oraz 4 (158 osób, 27%). Oceny najwyższe, czyli 5, przyznało 56 osób (9%). Niższe oceny to 2 (123 osoby, 21%) i 1 (41 osób, 7%). Wyniki te pokazują, że młodzież dostrzega wpływ UE na rozwój województwa, choć najczęściej ocenia go jako średni lub dobry, a rzadziej jako bardzo wysoki. Część respondentów pozostaje sceptyczna co do realnych korzyści, jakie obecność Polski w UE przynosi regionowi.

5. Wartości

Z odpowiedzi wynika, że młodzież województwa świętokrzyskiego najlepiej identyfikuje się z wartościami poszanowania praw człowieka oraz poszanowania godności ludzkiej jako tymi, które są faktycznie obecne i propagowane w działalności Unii Europejskiej:

- 348 osób (58%) zgadza się, że UE zapewnia poszanowanie praw człowieka.
- 324 osoby (54%) dostrzega poszanowanie godności człowieka dzięki działalności UE.

Podobnie wysoki odsetek pozytywnych odpowiedzi pojawił się w kontekście demokracji:

- 306 osób (51%) uważa, że UE zapewnia funkcjonowanie demokracji w państwach członkowskich.

Młodzież odczuwa również obecność wartości takich jak wolność:

- 295 osób (50%) zgadza się, że działalność UE zapewnia wolność.

Nieco mniej wyraźnie młodzież dostrzega równość i praworządność jako wartości faktycznie realizowane przez UE:

- 233 osoby (39%) zgadza się co do równości,
- 222 osoby (37%) dostrzega zapewnienie praworządności przez UE.

Młodzież województwa świętokrzyskiego najczęściej utożsamia działalność Unii Europejskiej z propagowaniem wartości takich jak prawa człowieka, godność ludzka, demokracja i wolność. Mniej pewnie odnosi się do realizacji przez UE wartości równości i praworządności. Wysoki odsetek odpowiedzi „nie mam zdania” pokazuje, że młodzi ludzie często nie są w pełni świadomi, w jaki sposób i w jakim zakresie Unia Europejska wdraża te wartości w państwach członkowskich.

6. Działalność

Z ankiety wynika, że najbardziej rozpoznawalną inicjatywą UE wśród młodzieży województwa świętokrzyskiego jest Erasmus+. Aż 187 osób wskazało tę odpowiedź jako jedyną lub główną, a kolejni respondenci kojarzyli Erasmus+ w zestawieniu z innymi programami, takimi jak Europejski Tydzień Młodzieży, Europejski Korpus Solidarności czy DiscoverEU. Europejski Tydzień Młodzieży był znany łącznie kilkudziesięciu osobom, podobnie jak Europejski Korpus Solidarności. Inne inicjatywy, takie jak Dialog UE z młodzieżą czy Young Journalists in Europe, pojawiały się znacznie rzadziej w odpowiedziach.

To pokazuje, że młodzież najczęściej postrzega działalność Unii Europejskiej w regionie przez pryzmat edukacji międzynarodowej i mobilności, czyli możliwości uczestnictwa w wymianach studenckich, stażach i projektach edukacyjnych.

Ocena inicjatyw UE dla młodzieży

Choć w ankiecie nie zadano bezpośredniego pytania o ocenę jakości tych inicjatyw, to wysoka liczba odpowiedzi wskazujących na znajomość Erasmus+ oraz pozytywne odniesienia do dostępności programów edukacyjnych w pytaniach o aspekty członkostwa w UE pozwala wnioskować, że młodzież postrzega je jako ważny i korzystny element obecności Polski w UE. Programy edukacyjne często pojawiały się jako istotny element zarówno w kontekście wartości ogólnych członkostwa, jak i korzyści dla obywateli Polski.

Najważniejsze aspekty członkostwa w Unii Europejskiej według młodzieży

Młodzi respondenci szczególnie wysoko cenią:

- swobodę przemieszczania się, która była najczęściej wymienianym aspektem członkostwa,
- dotacje i fundusze unijne dla państw członkowskich, które również znalazły się w ścisłej czołówce,
- dostępność programów edukacyjnych (np. Erasmus+), co dodatkowo pokazuje, że młodzież utożsamia obecność Polski w UE z możliwością rozwoju osobistego i edukacyjnego,
- współpracę w zakresie bezpieczeństwa i utrzymywania pokoju oraz ochronę zdrowia (m.in. Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego – EKUZ), które pojawiały się w zestawieniach aspektów cenionych przez młodzież.

Te odpowiedzi wskazują, że młodzi ludzie postrzegają członkostwo w UE przede wszystkim przez pryzmat konkretnych korzyści odczuwalnych w codziennym życiu – możliwości podróżowania, nauki, pracy za granicą, wsparcia finansowego oraz szeroko rozumianego bezpieczeństwa.

Działalność UE na terenie województwa świętokrzyskiego – postrzeganie młodzieży. Z danych ankietowych wynika, że młodzież widzi wpływ Unii Europejskiej na rozwój województwa świętokrzyskiego jako umiarkowany lub dobry – najwięcej osób przyznało ocenę 3 i 4 w pięciostopniowej skali. Młodzi mieszkańcy dostrzegają efekty działań UE, ale jednocześnie często mają ograniczoną wiedzę o szczegółowych inicjatywach realizowanych lokalnie poza najbardziej medialnymi programami edukacyjnymi.

7. Zadowolenie z życia w regionie

W drugiej ankiecie celem badania było poznanie opinii świętokrzyskiej młodzieży na temat jakości życia w regionie oraz ich planów na przyszłość, w tym zamiaru pozostania w województwie czy migracji do innych części kraju lub zagranicy. Badanie przeprowadzono w formie ankiety kwestionariuszowej, składającej się z pytań zamkniętych i otwartych. Zastosowano technikę ankiety online, umożliwiającą szeroki zasięg i łatwy dostęp dla respondentów.

W badaniu ankietowym dotyczącym jakości życia w województwie świętokrzyskim wzięło udział 659 respondentów, którzy pochodzili z różnych powiatów regionu.

Największą grupę uczestników stanowili mieszkańcy powiatu starachowickiego, których było 92 osoby, co stanowi 13,96% wszystkich ankietowanych. Niewiele mniej respondentów pochodziło z powiatu kieleckiego (89 osób, 13,51%) oraz jędrzejowskiego (75 osób, 11,38%). Znaczącą grupę stanowili również mieszkańcy Kielc – miasta na prawach powiatu, skąd pochodziło 54 respondentów, co stanowi 8,19% wszystkich badanych. Podobną liczbę uczestników zgromadziły powiaty opatowski (53 osoby, 8,04%) oraz sandomierski (52 osoby, 7,89%). Mniej liczne grupy ankietowanych pochodziły z powiatów ostrowieckiego (45 osób, 6,83%), kazimierskiego oraz włoszczowskiego (po 36 osób, 5,46%), a najmniejszą liczbę respondentów zanotowano w powiatach koneckim i skarżyskim (po 26 osób, 3,95%), a także w staszowskim, buskim i pińczowskim (po 25 osób, 3,79%).

Badanie ankietowe dotyczące jakości życia w województwie świętokrzyskim uwzględniało respondentów z różnych powiatów, z podziałem na płeć. Dane pokazują istotne różnice w strukturze płciowej ankietowanych w poszczególnych regionach. Ciekawym przypadkiem jest Kielce, gdzie liczba kobiet i mężczyzn była taka sama (po 26 osób), co było wyjątkiem na tle innych powiatów. Badanie obejmowało różne grupy wiekowe i etapy życia respondentów z województwa świętokrzyskiego. Dane podzielono na pięć głównych kategorii: studenci, osoby niepracujące i nie szkolące się, osoby pracujące, uczniowie szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Aspekt jakości życia	Średnia ocena (na 5)
Opieka medyczna	3.03
Możliwości rozwoju	2.98
Transport publiczny	2.85
Infrastruktura	2.83
Kultura	2.95
Rozrywka	2.81
Ekologia	3.16
Sport	3.29

Analiza jakości życia w województwie świętokrzyskim ukazuje zróżnicowaną ocenę poszczególnych aspektów funkcjonowania regionu. Najlepiej ocenianą kategorią jest sport, który uzyskał średnią ocenę 3.29 na 5. Wskazuje to na stosunkowo dobre warunki do aktywności fizycznej, co może wynikać z dostępności obiektów sportowych lub lokalnych inicjatyw promujących zdrowy tryb życia. Na drugim miejscu uplasowała się ekologia, osiągając wynik 3.16 na 5. Wynik ten sugeruje, że mieszkańcy pozytywnie oceniają stan środowiska naturalnego, jakość powietrza czy dostępność terenów zielonych. Może to świadczyć o relatywnie niewielkiej industrializacji regionu i jego proekologicznym charakterze.

Opieka medyczna zajęła trzecie miejsce z oceną 3.03 na 5. Choć wynik ten jest stosunkowo neutralny, może wskazywać na zróżnicowany dostęp do usług zdrowotnych – część mieszkańców może być zadowolona z ich jakości, podczas gdy inni mogą odczuwać niedobór specjalistów czy długie kolejki do lekarzy. Nieco niższe oceny otrzymały możliwości rozwoju (2.98 na 5) oraz kultura (2.95 na 5). Wyniki te sugerują, że młodzież dostrzega ograniczone perspektywy rozwoju osobistego i zawodowego w regionie, a oferta kulturalna – choć dostępna – może nie spełniać w pełni oczekiwań mieszkańców.

Jeszcze niższe noty uzyskały transport publiczny (2.85 na 5) oraz rozrywka (2.81 na 5). Niska ocena transportu publicznego może wskazywać na ograniczoną sieć połączeń, ich niską częstotliwość lub zły stan infrastruktury komunikacyjnej. Z kolei słabe wyniki w kategorii rozrywki mogą sugerować niedostateczną liczbę atrakcji dla młodzieży, co może wpływać na ich decyzję o migracji do większych miast.

Najniżej ocenianą kategorią jest infrastruktura, która uzyskała wynik 2.83 na 5. Może to oznaczać, że mieszkańcy dostrzegają braki w zakresie jakości dróg, chodników, budynków użyteczności publicznej czy dostępności nowoczesnych przestrzeni miejskich. Taki wynik sugeruje, że stan infrastruktury może stanowić istotne wyzwanie dla regionu, wpływając zarówno na komfort życia mieszkańców, jak i na atrakcyjność województwa dla inwestorów. Podsumowując, województwo świętokrzyskie cechuje się dobrymi warunkami do uprawiania sportu oraz relatywnie wysoką jakością środowiska naturalnego. Największe wyzwania dotyczą natomiast infrastruktury, transportu publicznego i oferty rozrywkowej, co może stanowić istotny czynnik wpływający na zadowolenie mieszkańców, szczególnie młodych ludzi rozważających swoją przyszłość w regionie.

Czy według Ciebie województwo świętokrzyskie jest dobrym miejscem do życia i rozwoju?

Odpowiedź	Procent
Zdecydowanie tak	5.78%
Tak	32.22%
Nie mam zdania	29.48%
Nie	25.99%
Zdecydowanie nie	6.53%

Analiza ogólnej oceny województwa świętokrzyskiego jako miejsca do życia wskazuje na zróżnicowane opinie wśród respondentów. Największa grupa (32.22%) uznała, że region jest dobrym miejscem do życia, choć jedynie 5.78% wyraziło tę opinię w sposób zdecydowany. To sugeruje, że choć część mieszkańców dostrzega pozytywne aspekty regionu, ich entuzjazm nie jest szczególnie wysoki.

Z kolei 29.48% respondentów nie ma sprecyzowanego zdania, co może wskazywać na brak jednoznacznych doświadczeń – ani wyraźnych zalet, ani istotnych wad, które skłoniłyby ich do jednoznacznej oceny. Może to także oznaczać, że młodzież nie ma wystarczających informacji lub nie angażuje się w ocenę regionu, co może wynikać z planów migracji w przyszłości.

Niemal jedna trzecia ankietowanych oceniła województwo negatywnie – 25.99% wskazało „nie”, a 6.53% „zdecydowanie nie”. Łącznie daje to 32.52% niezadowolonych mieszkańców, co oznacza, że odsetek osób krytycznie oceniających jakość życia w regionie jest niemal równy odsetkowi osób zadowolonych. To sugeruje, że województwo świętokrzyskie mierzy się z istotnymi problemami, które mogą wpływać na atrakcyjność regionu, szczególnie dla młodszych mieszkańców.

Analiza odpowiedzi na pytanie: Jakie działania i/lub inwestycje poprawiłyby jakość życia w województwie świętokrzyskim?

Na podstawie przeprowadzonej ankiety i udzielonych odpowiedzi można wyróżnić kilka kluczowych obszarów, w których respondenci dostrzegają największe potrzeby inwestycyjne.

Duża liczba ankietowanych nie potrafi wskazać konkretnych inwestycji, które mogłyby poprawić jakość życia w województwie. To sugeruje, że młodzież nie ma wystarczających informacji na temat możliwości rozwoju regionu lub nie odczuwa istotnych różnic w poziomie życia w zależności od inwestycji.

Może to wskazywać na brak dialogu między decydentami a młodzieżą oraz niedostatek działań informacyjnych dotyczących strategii rozwoju regionu.

Poprawa transportu publicznego pojawia się wśród odpowiedzi, choć na niewielką skalę. Jest to jednak jeden z kluczowych czynników wpływających na jakość życia młodzieży, zwłaszcza w kontekście dostępności edukacji, pracy oraz kultury.

Potrzebne inwestycje to:

- Lepsze połączenia między miastami i wsiami
- Nowoczesny tabor komunikacji miejskiej
- Usprawnienie infrastruktury drogowej i kolejowej

Edukacja i możliwości rozwoju

Choć w analizowanej części odpowiedzi ten aspekt nie dominował, wcześniejsze pytania w ankiecie wskazują, że dostępność zajęć dodatkowych i rozwój edukacyjny to istotne kwestie dla młodzieży. Potrzebne inwestycje mogą obejmować:

- Większy wybór uczelni wyższych i szkół zawodowych
- Programy wspierające rozwój kompetencji przyszłości (np. IT, nowoczesne technologie)
- Dostępność kursów i szkoleń w regionie

Rozwój infrastruktury miejskiej i przestrzeni społecznych

Niektóre odpowiedzi wskazują na potrzebę inwestycji w infrastrukturę, która wpływa na codzienne funkcjonowanie młodzieży. Może to obejmować:

- Nowe przestrzenie rekreacyjne i kulturalne
- Rozwój sportu i miejsc do aktywnego wypoczynku
- Poprawa dostępności miejsc spotkań dla młodzieży

Podsumowanie

Główne potrzeby inwestycyjne w województwie świętokrzyskim według młodzieży to:

1. **Transport publiczny** – lepsze połączenia i nowoczesna komunikacja
2. **Edukacja i rozwój** – dostępność kursów, nowoczesne kierunki kształcenia
3. **Przestrzenie miejskie i rekreacyjne** – miejsca spotkań, infrastruktura sportowa
4. **Świadomość społeczna** – konieczność większej debaty na temat kierunku rozwoju regionu

Wyodrębnione zagadnienia z pytania otwartego w podziale na powiaty:

Powiat Włoszczowski:

- Uważam, że warto by było utworzyć w mieście Włoszczowa w powiecie włoszczowskim jeszcze jedną szkołę ponadpodstawową.
- Utworzenie lepszej komunikacji miejskiej we Włoszczowie, ponieważ obecna komunikacja PKS jest bardzo średnia.
- Utworzyć również linie komunikacyjne autobusowe z wsi do miast np. Częstochowy czy Kielc. Moim zdaniem stan niektórych dróg w powiecie włoszczowskim jest zły, wręcz bardzo zły stan dróg, uważam że powinno się z tym coś zrobić, ponieważ tak kiepski stan dróg może czasem stwarzać niebezpieczeństwo dla kierowców. Drugą sprawą jest to, że przy samych niektórych drogach są krzaki, które wręcz nachodzą się na drogi.

Powiat Kielecki:

- Więcej miejsc i wydarzeń dla młodzieży, bo jak na razie mamy tylko plac artystów i kilka klubów, brakuje trochę obiektów sportowych i miejsc na wypoczynek. Dużym problemem są też autobusy, przykładowo linia nr 30 rano jest tak okupowana, że ja wsiadając na 5. przystanku ledwo się mieszczę do autobusu, starsze osoby narzekają na siedzącą młodzież jadącą do szkół, naprawdę czasami ciężko wytrzymać.

Powiat Starachowicki:

- Obiekty sportowe np: siłownie, kluby sportowe. Progi zwalniające na ulicach na których nagminnie przekraczana jest prędkość i dochodzi do licznych wypadków (przykład 6 Września Starachowice). Inwestowanie w materiały które będą umożliwiały długoletnie korzystanie z obiektów (przykład port Lubianka Starachowice, który po dwóch sezonach już jest pełen dziur i wypłowiałej farby).

Powiat Jędrzejowski:

- Więcej promowania szeroko pojętej kultury czy historii Jędrzejowa. Stworzenie organizacji sportowej, które zrzeszały młodzież z różnych dziedzin sportowych. Stworzenie tzw. stref wypoczynkowych, gdzie można się wyciszyć lub porozmawiać ze znajomymi (coś jak na rynku w Kielcach, ale to miejsce jest akurat fatalne według mnie). Bardziej rozpowszechniona komunikacja miejska na wsiach.

Inne uwagi podzielone na obszary:

Ekologia i ochrona środowiska:

- Więcej zieleni.

Rynek pracy:

- Więcej miejsc pracy i adekwatne wynagrodzenie, szczególnie dla ludzi ambitnych i uzdolnionych,
- Szkolenia dla mieszkańców,
- Większa liczba miejsc pracy,
- Większe zarobki.

Rozrywka:

- Więcej możliwości spędzania wolnego czasu przez młodzież,
- budowa hali ogólnodostępnej sportowej,
- Zainwestowanie w rozwój osobisty osób młodych,
- W rozwój życia kulturalnego a nawet rozgrywki.

Transport:

- Lepsze połączenia kolejowe do innych miast wojewódzkich,
- poprawa komunikacji między miejskiej,
- zwiększenie ilości kursów do miejscowości, późniejsze pory dojazdu do mniejszych miejscowości,
- Transport publiczny (szczególnie rozwój kolei).

Medycyna:

- Stworzenie nowych ośrodków rozrywkowych oraz placówek medycznych,
- Rozbudowa nowych placówek medycznych.

Ocena jakości życia	Procent respondentów
Jakość życia w województwie świętokrzyskim jest niższa niż w innych województwach w Polsce	49.17%
Jakość życia w województwie świętokrzyskim jest taka sama jak w innych województwach w Polsce	46.43%
Jakość życia w województwie świętokrzyskim jest wyższa niż w innych województwach w Polsce	4.40%

Analiza porównawcza jakości życia w województwie świętokrzyskim względem innych regionów Polski wskazuje na przewagę ocen negatywnych. Blisko połowa respondentów (49.17%) uważa, że jakość życia w województwie świętokrzyskim jest niższa niż w innych województwach, co sugeruje, że mieszkańcy dostrzegają istotne różnice na niekorzyść swojego regionu. Może to wynikać z ograniczonych możliwości rozwoju zawodowego, słabszej infrastruktury czy mniejszej liczby atrakcji kulturalno-rozrywkowych.

Województwo świętokrzyskie nie jest powszechnie uznawane za region o wysokiej jakości życia. Przeważają opinie, że standard życia jest tu niższy niż w innych częściach Polski, a tylko nieliczni dostrzegają przewagi. Wskazuje to na potencjalne wyzwania związane z poprawą warunków bytowych mieszkańców.

Analiza porównawcza jakości życia w Polsce względem innych państw Unii Europejskiej wskazuje na znaczną polaryzację opinii respondentów. Największa grupa badanych (42.94%) uważa, że jakość życia w Polsce jest porównywalna do tej w innych krajach UE, co sugeruje, że postrzegają oni Polskę jako kraj rozwijający się na poziomie europejskim, oferujący zbliżone warunki życia, dostęp do usług publicznych czy perspektywy zawodowe. Może to świadczyć o rosnącej konwergencji standardów życia między Polską a innymi krajami Wspólnoty.

Jedynie 14.26% respondentów oceniło, że jakość życia w Polsce jest wyższa niż w innych krajach Unii Europejskiej. Tak niski odsetek osób dostrzegających przewagi Polski może świadczyć o ograniczonej konkurencyjności pod względem warunków życia na tle rozwiniętych państw Europy Zachodniej. Może to wynikać z różnic w poziomie wynagrodzeń, inwestycjach w infrastrukturę, a także dostępności nowoczesnych technologii i usług publicznych na poziomie europejskim.

Podsumowując, wnioski z analizy wskazują na podzielone opinie wśród respondentów, przy czym przeważająca część badanych nie uważa jakości życia w Polsce za wyższą niż w innych krajach UE. Wyniki te sugerują potrzebę dalszego rozwoju gospodarczego i społecznego, aby zmniejszyć dystans między Polską a bardziej rozwiniętymi krajami Unii Europejskiej oraz podnieść standard życia mieszkańców.

Edukacja

Główne wyzwania edukacyjne w województwie świętokrzyskim:

1. Nieatrakcyjna oferta edukacyjna – konieczne jest wprowadzenie nowoczesnych kierunków i dostosowanie programów nauczania do rynku pracy.
2. Problemy z infrastrukturą szkół i uczelni – potrzeba modernizacji budynków oraz wyposażenia placówek w nowoczesne technologie edukacyjne.
3. Niska jakość nauczania – niezbędne są zmiany w systemie kształcenia, podniesienie poziomu edukacji i lepsze przygotowanie kadry nauczycielskiej.
4. Brak zajęć pozalekcyjnych – konieczne jest wsparcie dla młodzieży w rozwoju pasji i umiejętności poprzez dodatkowe kursy, warsztaty i zajęcia.

Tabela dotycząca problemów edukacyjnych

Problem edukacyjny	Liczba respondentów
Nieatrakcyjna oferta kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych	263
Niezmodernizowana infrastruktura	238
Niska jakość kształcenia	235
Nieatrakcyjna oferta kierunków kształcenia na uniwersytetach	228
Zbyt niska dostępność zajęć pozalekcyjnych	228
Zbyt mała liczba nauczycieli	172
Inne	68

Przyjazność województwa dla młodzieży

Jak młodzież postrzega przyjazność województwa dla młodych mieszkańców?

Odpowiedzi młodzieży były mocno zróżnicowane, co wskazuje na brak jednoznacznego obrazu regionu jako miejsca przyjaznego młodym ludziom:

- 231 osób (najlicniejsza grupa) zaznaczyło odpowiedź „Nie mam zdania”, co pokazuje, że wielu młodych nie ma wyrobionej opinii w tym zakresie lub nie dostrzega jednoznacznych przesłanek do oceny.
- 201 osób (ok. 30%) uznało województwo za przyjazne (w tym 42 osoby – „Zdecydowanie tak”),
- 142 osoby (ok. 21%) oceniły województwo jako nieprzyjazne,
- 43 osoby wybrały odpowiedź „Zdecydowanie nie”.

Jakie postawy prezentowali młodzi ludzie?

Na podstawie pytania o jakość życia:

- 324 osoby (ponad połowa) uznały, że jakość życia w województwie świętokrzyskim jest niższa niż w innych województwach.
- 306 osób wskazało, że jakość życia jest taka sama jak w innych regionach.
- Tylko 29 osób oceniło, że jakość życia jest wyższa niż w innych województwach.

Te odpowiedzi pokazują krytyczne lub umiarkowane podejście młodzieży do warunków życia w regionie. Młodzi ludzie często porównują województwo świętokrzyskie do innych regionów i dostrzegają deficyty.

Jakie czynniki młodzież wskazała jako pozytywne?

Wśród elementów uznawanych za przyjazne dla młodzieży najczęściej pojawiały się:

- stan czystości środowiska – wskazywany w różnych zestawieniach jako atut,
- dostępność obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz oferta zajęć sportowych,
- możliwości spędzania wolnego czasu (np. oferta rozrywki, rekreacji),
- transport publiczny, choć w mniejszym stopniu,
- kultura – dostępność kin, teatrów, koncertów była uznawana za pozytyw, choć wskazywana rzadziej.

Warto zauważyć, że pozytywne czynniki koncentrowały się wokół przyrody, sportu i form spędzania wolnego czasu, natomiast aspekty związane z edukacją czy dostępnością usług były wskazywane znacznie rzadziej jako atuty regionu.

Odpowiedź	Procent respondentów (%)
Nie mam zdania	35.05
Tak	30.50
Nie	21.55
Zdecydowanie nie	6.53
Zdecydowanie tak	6.37

Plany na przyszłość

Można stwierdzić, że plany młodzieży województwa świętokrzyskiego dotyczące przyszłości są mocno związane z potrzebą rozwoju, poszukiwaniem lepszych warunków życia i pracy, a także z chęcią zmiany miejsca zamieszkania.

Znaczna część młodych ludzi planuje wyprowadzkę z regionu. Najwięcej respondentów, bo 281 osób, zadeklarowało zamiar zamieszkania w innym województwie, a kolejne 124 osoby chcą wyjechać za granicę. Tylko 73 osoby wskazały, że nie planują opuszczać województwa świętokrzyskiego, a 181 osób nie ma jeszcze sprecyzowanych planów w tym zakresie. Odpowiedzi te pokazują, że młodzież w dużym stopniu łączy swoją przyszłość z innymi regionami kraju lub z zagranicą, co wynika z różnych przyczyn podanych w dalszej części ankiety.

Najczęściej wskazywanym powodem planowanej wyprowadzki były małe możliwości rozwoju, które wymieniły aż 203 osoby. Kolejną przyczyną były niskie zarobki — ten problem wskazało 137 osób. Inne przyczyny to m.in. nieatrakcyjna oferta edukacyjna (61 osób), niski poziom kształcenia (32 osoby), słabo rozwinięta infrastruktura publiczna i transportowa (30 osób) oraz uboga oferta kulturalna i rozrywkowa (29 osób). Część respondentów zwróciła uwagę również na problemy z infrastrukturą mieszkaniową. Takie odpowiedzi pokazują, że młodzi ludzie dostrzegają ograniczenia regionu i wskazują konkretne obszary, które wymagają poprawy, aby województwo świętokrzyskie stało się bardziej atrakcyjne do życia.

Jeśli chodzi o branże, w których młodzież chciałaby pracować, najczęściej wybieraną była opieka zdrowotna i pomoc społeczna — ten kierunek wskazały 143 osoby. Sporo respondentów (121) nie ma jeszcze określonych planów zawodowych. Kolejne najpopularniejsze branże to administracja publiczna i obrona narodowa (55 osób), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (50 osób), działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa nieruchomości (35 osób), edukacja (25 osób), budownictwo (24 osoby), a także transport, logistyka i gospodarka magazynowa (21 osób). Młodzi ludzie wykazują zainteresowanie różnorodnymi ścieżkami kariery, przy czym wyraźnie widać znaczenie sektorów związanych z bezpieczeństwem społecznym, kulturą i sektorem publicznym.

Podsumowanie

Raport „Tour de ŚwiętoEUKrzyskie” to kompleksowa analiza głosu młodzieży województwa świętokrzyskiego w kontekście postrzegania Unii Europejskiej, jakości życia w regionie oraz planów na przyszłość. Projekt ukazuje realny obraz aspiracji młodych ludzi, ich potrzeb, obaw i oczekiwań wobec otoczenia lokalnego oraz wspólnoty europejskiej.

Z dokumentu wyłania się obraz młodzieży świadomej wartości członkostwa w UE, szczególnie w obszarach takich jak mobilność, edukacja i dostęp do funduszy. Młodzi ludzie w większości identyfikują się jako obywatele UE, ale ich emocjonalny stosunek do wspólnoty jest wyważony – dominuje neutralność lub ostrożny optymizm. Zdecydowanie dostrzegają praktyczne korzyści płynące z członkostwa, takie jak możliwość podróżowania, studiowania i rozwoju zawodowego.

Raport wskazuje także na wyzwania stojące przed regionem. Młodzież zwraca uwagę na niedostateczne możliwości rozwoju, niskie zarobki, słabo rozwiniętą ofertę edukacyjną oraz infrastrukturę, co przekłada się na plany migracji – zarówno do innych województw, jak i za granicę. Oczekiwane zmiany obejmują poprawę transportu publicznego, rozwój nowoczesnych miejsc pracy, poszerzenie oferty edukacyjnej oraz inwestycje w przestrzeń rekreacyjną i kulturalną.

Dokument pokazuje również, że młodzi mieszkańcy regionu mają jasno określone priorytety przy wyborze pracy – liczą się dla nich przede wszystkim wysokość wynagrodzenia, satysfakcja zawodowa oraz możliwości rozwoju. Jednocześnie raport ujawnia, że młodzież wykazuje dużą gotowość do mobilności w poszukiwaniu lepszych warunków życia i pracy.

Podsumowując, raport „Tour de ŚwiętoEUKrzyskie” jest nie tylko diagnozą sytuacji młodzieży w regionie, ale także wezwaniem do działań na rzecz poprawy jakości życia i zwiększenia atrakcyjności województwa świętokrzyskiego jako miejsca do życia, nauki i pracy. Wskazuje kierunki, które mogą pomóc zatrzymać młodych ludzi w regionie i budować ich poczucie przynależności zarówno do lokalnej wspólnoty, jak i do Unii Europejskiej.

Na zakończenie raportu „Tour de ŚwiętoEUKrzyskie” składamy serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniły się do realizacji tego przedsięwzięcia.

Dziękujemy przede wszystkim młodzieży województwa świętokrzyskiego, która tak licznie i z zaangażowaniem wzięła udział w spotkaniach, warsztatach i badaniach ankietowych, dzieląc się swoimi opiniami, doświadczeniami i marzeniami o przyszłości regionu oraz Unii Europejskiej.

Wyrazy uznania kierujemy do wolontariuszy Stowarzyszenia Rozprawy o Europie, którzy z pasją i profesjonalizmem wspierali organizację spotkań, oraz do Radnych Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, którzy współtworzyli i współprowadzili projekt, będąc prawdziwymi ambasadorami młodego pokolenia.

Szczególne podziękowania należą się również dyrekcjom szkół, nauczycielom, samorządowcom, decydentom oraz ekspertom, którzy włączyli się w projekt i dzielili się wiedzą oraz doświadczeniem z młodzieżą, wzmacniając jej kompetencje obywatelskie i europejskie.

Dziękujemy wszystkim partnerom i instytucjom wspierającym projekt, a także Unii Europejskiej, dzięki której finansowaniu możliwa była realizacja tej inicjatywy.

To dzięki wspólnemu wysiłkowi, zaangażowaniu i otwartości udało się stworzyć przestrzeń do dialogu, refleksji i budowania wspólnej wizji przyszłości regionu i Europy.

Wolontariusze o działaniach:

“Te spotkania były dla mnie bardzo ciekawą przygodą i doświadczeniem jakiego potrzebowałam. Dzięki nim mogłam lepiej poznać województwo świętokrzyskie, a także poznać młodzież w nim żyjącą. Wymiana spostrzeżeń z nimi była moją ulubioną częścią tego projektu i otworzyła mnie na przeróżne opinie. Jestem ogromnie wdzięczna za każdą wymianę myśli, za obecność i zaangażowanie ludzi, których mieliśmy okazję poznać. Każde spotkanie miało swój niepowtarzalny charakter i niosło ze sobą ważne doświadczenia, które na pewno zapamiętam.”

Karolina Koziół, wolontariuszka Stowarzyszenia Rozprawy o Europie

“Tour de Świętokrzyskie było doskonałą okazją by porozmawiać z młodymi ludźmi z praktycznie każdego regionu. Wspaniałe było to, że uczestnicy naszych spotkań często otwierali się przed nami, opowiadali o problemach, ale również możliwościach jakie dają im miejsca, w których żyją. Jestem bardzo wdzięczna za każdą rozmowę, za czas spędzony z różnymi ludźmi. Każde spotkanie było inne i z każdego spotkania płynęła, dla nas - prowadzących je, nauka którą z pewnością wykorzystamy w trakcie naszej działalności społecznej.”

Wiktoria Więckowska, Radna Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego